

Проповед на Неделя трета след Петдесетница

Братя и сестри,

Не може да се служи на Господа и на мамона. Днешното литургийно евангелско четиво ни припомня тези думи на нашия Господ и Спасител Иисус Христос от знаменитата проповед на планината. Не може да служим на двама господари – на духа и на тялото. Не може да служим на вечната истина и да прегръщаме неправдата. Дори капка от лъжеистина и светски дух помътнява нашето духовно небе. Няма как да угодим на Бога и на света. Или угаждаме на княза на този свят или възжелаваме тесния път на скърбите.

Да не опитваме, да не опитваме да съчетаем двата пътя. Защото те са принципино различни. Ето как започва едно раннохристиянско съчинение, наречено „Дидахи“ - Учение на 12-те апостоли. Припомняме си го днес, когато още говорим за апостолското дело на Господните ученици покрай големия им празник.

„Има два пътя - пътя на живота и пътя на смъртта, но те никак не си приличат“ – ето това са първите думи от това безценно за нас съчинение, носещо атмосферата на древната църква.

Да не правим компромиси с вярата. Да не опитваме да примирим две противоположности – духовното и светското начало. Да не забравяме, че целта на нашия живот е подготовка, последователна, систематична подготовка за големия изпит, а именно съда след нашата смърт. Всичките ни усилия, цялата енергия на нашето земно битие са дадени във възможност да ги насочим към придобиване, към възвръщане в небесната ни прародина.

А колко жалко, че така неразумно пилеем времето, дадено ни за делото на нашето спасение.

Неразумно, защото често пъти се стремим да помирим Господа и мамона в динамиката на нашия живот.

Да речем имаме нужда от почивка, но търсим да съвместим курорта и светския му шум с дните на поста.

Мислим си, че нашите отстъпления са дребни, когато бързаме да излезем преди края на службата, за да идем да пием кафе. Допускаме да слушаме непристойни думи, сякаш се боим, че ще ни помислят за фанатици, ако не съучастваме в словесното разтление. Готови сме да отидем да ни леят куршум, да четем за зодии или да се занимаваме с йога, въпреки знанието за дълбоката несъвместимост на тези занимания с духа на Христовата вяра.

Отделяме много повече време и сили за уреждане на тукашния живот, отколкото за вечния. Ние сме вторачени в земни, преходни потреби, а

духовният живот – молитвата, доброделанието и покаянието остават на заден план. Ако пък успеем да свършим нещо за душите си, започваме горделиво да се самопревъзнасяме, погубвайки благоуханието на духовния си труд с тщеславие и самомнение.

Суетни и празни са нашите мисли, заети със събиране на съкровищата на тоя свят.

Тези съкровища – семейство, деца, кариера, богатство и слава не ще ни ползват в часа на съда Божий, ако Христос не е бил средоточие на живота ни, ако не сме избрали Него – Спасителя и Изкупителя, а сме били топлохладни, съглашатели между духовното и светското.

Сякаш най-ярък пример за това неспасително помирение между двата пътя – пътя на Живота и пътя на смъртта, е поговорката: „Прекален светец и Богу не е драг“. Това е сентенцията на едно удобно, комфортно, безскръбно християнство, което слугува и на Господа и на мамона. Сентенция, която отрича всякакъв истински духовен живот, всякакво усилие във вярата, всяка молитва до кървава пот. За да не сме „прекалени светци“, сме готови да подредим живота си угодливо, в полза на личните си възгледи, да се впишем в изискванията на общността, да избягваме всякакви вътрешни усилия за изцеление на духовните ни рани.

Колко тъжно и страшно е всичко това. Защото слугуването на двама господари не ще ни доведе до Царството Божие.

Слугуването на двама господари не е кръстоносене, не е възхождане по тесния път на Голгота. А няма ли възхождане по скръбния път, посочен от Христа, няма и дял в Неговото Възкресение и Възнесение.

Затова – да вземем правилното решение. Да не скърбим, че сме лишени от утехите на тоя свят. Да не търсим съюз с тоя свят, лежащ в злото. Да възлюбим Господа с цялата си душа, с цялата си мисъл и с всичките си чувства, без да лукавстваме и да търсим облагите на тоя век.

Те са преходни и не ще ни доведат до желаното пристанище – блажената вечност, където царства нашия Изкупител, ведно с Отца и Светия Дух.

Божие благословение да е с всички вас! Амин!

2022 г.